

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

**Järjestötietopiste uutena toimintamuotona
Meri-Lapissa**

Reetta Kirkinen

Yhteisöpedagogi (210 op)
Arvioitavaksi jättämisaika 2 / 2015

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma, Yhteisöpedagogi (210op)

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Reetta Kirkinen	Sivumäärä 33 ja 4 liitesivua
Työn nimi Järjestötietopiste uutena toimintamuotona Meri-Lapissa	
Ohjaava(t) opettaja(t) Regina Pesonen, Pirkko Salo	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Pohjoisen yhteisöjen tuki . Majakka ry, Tuula Huttunen-Koivumaa	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyöni tavoitteena oli tuottaa selvitys siitä, kuinka Kemissä vuonna 2014 alkanut toiminta Järjestötietopiste on otettu Meri-Lapissa vastaan ja kuinka se on lähtenyt käyntiin. Tilaajan tavoitteena on selvityksen avulla myös kehittää jatkossa toimintaa entistä paremmin tarpeita vastaavaksi. Järjestötietopisteellä eri sosiaali- ja terveydenhoitoalojen yhdistykset pääsevät esittelemään omaa toimintaansa ja vastailemaan kysymyksiin niitä haluaville, aina yhtenä päivänä viikossa. Paikkana on Länsi-Pohjan keskussairaala.</p> <p>Opinnäytetyön merkitys ammattialalle on sen hyödynnettävyys myös muilla paikkakunnilla vastaavaa toimintamuotoa suunniteltaessa. Työstä saa vinkkejä mm. siihen, mihin asioihin kannattaa alkuvaiheessa kiinnittää erityistä huomiota. Sosiaalinen vahvistaminen ja osallisuus näyttäytyvät selvityksessäni siten, että Järjestötietopiste tarjoaa mahdollisuuden vertaistukeen sekä luottamukselliseen keskusteluun. Järjestöt pystyvät myös itse vaikuttamaan oman tietopisteensä sisältöön ja päättämään keskenään myös sen, ketkä Pisteelle haluavat kulloinkin osallistua. Myös järjestöjen keskinäinen vuorovaikutus lisääntyy toiminnan ansiosta, koska saman alan järjestöillä on mahdollisuus mennä Pisteelle yhtä aikaa samana päivänä.</p> <p>Työn tilaajataho on Pohjoisen yhteisöjen tuki . Majakka ry, jonka vastuulle on sovittu toiminnan markkinointi sekä muut käytännön asiat, kuten aikataulutus. Majakka ry sijaitsee Kemissä ja sen toiminta on keskittynyt tukemaan Meri-Lapin alueella toimivien yhdistysten toimintaa ja järjestää lisäksi erilaisia - esimerkiksi vapaaehtoistoiminnan- koulutuksia.</p> <p>Järjestötietopisteen suunnittelussa on ollut lisäksi mukana muita tahoja, kuten Lapin Amk, joka on alusta asti innostanut myös Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Poskea sekä Länsi-Pohjan keskussairaalan perusterveydenhuollon yksikköä liittymään mukaan suunnitteluun. Lapin Amk toivoo myös, että sosiaali- ja terveydenhoitoalan opiskelijat pääsevät opintojensa aikana mukaan Järjestötietopisteen toimintaan ja kehittämään omaa ammattitaitoaan myös kansalaistoiminnan saralla.</p> <p>Opinnäytetyöni toteutin kvalitatiivisena tutkimuksena haastattelemalla Järjestötietopisteen suunnittelussa mukana olleita tahoja, sekä henkilöitä, jotka ovat olleet Järjestötietopisteellä esittelemässä oman yhdistyksensä toimintaa.</p>	
Asiasanat järjestötietopiste, kansalaistoiminta, vapaaehtoisuus	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Bachelor's Degree in Civic Activities and Youth Work, Community Educator
(210 ECTS)

ABSTRACT

Author Reetta Kirkinen	Number of Pages 33 and 4 appendix
Title Organization information point as a new form of activity in Sea-Lapland	
Supervisor(s) Regina Pesonen, Pirkko Salo	
Subscriber and/or Mentor Pohjoisen yhteisöjen tuki . Majakka ry, Tuula Huttunen-Koivumaa	
Abstract <p>The aim of my thesis was to produce a report how in Kemi year 2014 started activity Organization information point has got off. The aim of the subscriber is with the help of the report to develop the activity in the direction that corresponds better to the needs of citizens. Idea of the Organization information point is that various social- and health care organizations can there introduce their own activities and try to give some answers to those who want those. Organization information point is located in Länsi-Pohjan keskussairaala (Hospital) and it is there weekly.</p> <p>The importance in the professional sector is that the thesis can be exploit also in other locations when considering the similar activities. The thesis provide tips for example what issues you should pay special attention to the early stages of planning. Social reinforcement and involvement play a major role because Organization information point offers the ability to peer and confidential conversation. Organizations can also influence what their own information point includes. Together they can also decide who wants to go there to show their activities or who doesn't want to go. Also, the interaction between the organizations is increasing because the same field organizations can be there at the same day and same time together.</p> <p>The subscriber of the thesis is Northern Communities Support . Majakka ry whose responsibility it has been agreed marketing activities and other practical issues such as scheduling. Majakka ry is located in Kemi and it has focused on supporting Sea Lapland organizations operating in the region. It also organizes a variety of courses.</p> <p>Planning of Organization information point has also been involved in other entities for example Lapin Amk (University of Applied Sciences) which is the beginning, inspired also Poske (Northern Finland Social Expertise) and Western North Central Hospital primary care unit to join in the planning. Lapin Amk also hopes that the social and health care students can join Organization information point and develop their professional skills in the field of a civil action.</p> <p>The thesis was carried out through interviews with those involved parties and persons who have been Organization information point to present their own organization.</p>	
Keywords organization information point, civil action, voluntary action	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2 KÄSITTEITÄ	6
2.1 Kansalaistoiminta ja kolmas sektori	6
2.2 Vapaaehtoisuus ja vertaisuus	8
2.3 Järjestömarkkinointi	9
3 KEHITYSTYÖN LÄHTÖKOHDAT	11
3.1 Mistä kaikki alkoi	12
3.2 Yhteistyötahot	14
3.3 Ihmiset kaipaavat ajan tasalla olevaa tietoa	16
3.4 Opiskelijoiden aktivointi	17
3.5 Ensimmäinen Piste	18
4 SELVITYKSEN TOTEUTTAMINEN	19
4.1 Kvalitatiivinen tutkimus	19
4.2 Puolistrukturoitu haastattelu/Teemahaastattelu	20
4.3 Aineiston analyysi	23
4.4 Aineiston purku	23
4.5 Aineiston luokittelu	24
5 PALAUTETTA ERI TAHOILTA	25
5.1 Järjestöjen palautekeskustelu nro 1	25
5.2 Järjestöjen palautekeskustelu nro 2	26
5.3 Kehitysideoita Länsi-Pohjan keskussairaalaasta	27
5.4 Kirjalliset palautteet	28
5.5 Ajatuksia joulukuun Järjestötietopisteeltä	28
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	29
LÄHTEET	32
LIITTEET	36

1 JOHDANTO

Tuotin opinnäytetyönäni selvityksen Kemissä alkaneesta toimintamuodosta Järjestötietopiste. Kansalaistoiminnan ja vapaaehtoistyön arvostus näyttää taas olevan kasvussa ja yhtenä syynä voidaan varmasti pitää Suomen epävakaita työmarkkinoita.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimus kertoo työttömien määrän kasvaneen vuoden aikana 19 000 henkilöllä. Vuoden 2014 syyskuussa työttömien määrä oli 218 000. Työttömyysaste kasvoi 7,6 prosentista 8,2 prosenttiin. (www.stat.fi.) Sosiaalisten suhteiden ja vertaistuen merkitys kasvaa, kun työtahti kiristyy muun muassa hoitoalalla.

Järjestötietopiste perustuu mm. Lapin keskussairaalassa Rovaniemellä sekä myös Oulussa käytössä olleeseen malliin Tietovakka. Tietovakka sen sijaan perustuu Kokolan vastaavanlaiseen toimintaan.

Tilaaaja pyysi minua selvittämään, miten uusi toiminta on Kemissä ja muualla Meri-Lapissa otettu vastaan ja miten sitä voitaisiin jatkossa kehittää mahdollisimman hyvin alueen asukkaita palvelevaan suuntaan. Tavoitteeksi asetettiin myös se, että toiminta saataisiin juurrutettua osaksi yhdistysten toimintaa. Opinnäytetyöni tilaajana oli Meri-Lapin alueella toimiva Pohjoisen yhteisöjen tuki . Majakka ry, joka on ollut kuluvana vuonna 2014 käynnistämässä toimintaa Länsi-Pohjan keskussairaalaan.

Järjestötietopiste on ollut Kemissä vasta verrattain lyhyen aikaa, joten sovimme tilaajatahon kanssa opinnäytetyön tavoitteeksi selvittää pääasiassa sitä, kuinka Järjestötietopiste on otettu Meri-Lapissa vastaan, mutta lisäksi omana tavoitteenani on ollut myös se, että opinnäytetyönä syntyvää selvitystä voitaisiin tarvittaessa hyödyntää myös muilla paikkakunnilla vastaavaa toimintaa suunnitellessa.

Omaksi tavoitteekseni asetin lisäksi selvityksen helppolukuisuuden ja selkeyden. Tarkoituksena on, että opinnäytetyöstäni pystyisivät ammentamaan ideoita erityisesti kaikki kansalaistoiminnan kentällä toimivat tahot, myös rahoittajat. Pyrin työssäni myös siihen, että järjestöjen ohella erityisesti sosiaali- ja terveydenhoitoalan opiskelijat voisivat hyödyntää syntynyttä kirjallista tuotosta.

Opinnäytetyö on muodoltaan kirjallinen, ja käyttämäni lähestymistapa on kvalitatiivinen- eli laadullinen tutkimus. Haastattelut toteutin teemahaastatteluna ja puolistrukturoituna haastatteluna. Teoriapohjaa työhöni sain tutustumalla laajasti lähdekirjallisuuteen.

2 KÄSITTEITÄ

Määrittelen tässä luvussa tärkeimpiä opinnäytetyössä käyttämiäni käsitteitä. Pyrin avaamaan käsitteet selkeästi, jotta ne edesauttaisivat lukijaa selvityksen sisäistämisessä.

2.1 Kansalaistoiminta ja kolmas sektori

Kansalaistoimintaa on meillä laajasti, koskien monen suomalaisen arkea. Työelämässä olevat kuuluvat useimmiten johonkin ammatilliseen etujärjestöön, jotka huolehtivat heidän eduistaan työhön liittyen. Kun itse aloitin lukionjälkeiset opintoni, suositeltiin minulle heti opiskelijajäsenyyttä kyseisen alan liitossa. Kansalaisjärjestöt taas huolehtivat niin sanotuista vapaa-ajan asioista, kuten terveydenhoitoon liittyvistä asioista. Näistä tunnetuimpia lienevät esimerkiksi Mannerheimin Lastensuojeluliitto sekä Suomen Punainen Risti.

Kansalaistoimintaa voidaan pitää yhteiskunnallisena aktiivisuutena. Sen suosio Suomessa tuntuisi olevan jopa kasvussa. Kansalaistoiminnan määrittelyissä sen kerrotaan olevan ihmisen aktiivista toimintaa itsestä ulospäin. Se tapahtuu yhdessä toimien ja yhteiseksi hyväksi. Tunnusmerkkinä aktiivisessa kansalaisuudessa pidetään sitä, että ihminen käyttää työpanostaan. Määrällä ei ole niinkään merkitystä. Merkitystä sen sijaan on konkreettisella työpanoksella.

Filosofian tohtori Aaro Harju käyttää esimerkkinä yhdistyksen vuosijuhlaan osallistumista. Hän ei pidä sitä kansalaistoimintana, ellei henkilö ole itse omalla työpanoksellaan ollut myötävaikuttamassa tapahtuman toteutumista.

Edellä kuvaamani rajauksen perusteella pelkästään jäsenmaksujen kautta yhdistysten toiminnassa mukana olevat eivät kuuluisi kansalaistoiminnan piiriin, koska jäsenen aktiivinen toiminta jää silloin puuttumaan. Toisaalta Harju korostaa, että rahankeräyskin voi olla kansalaistoimintaa esimerkiksi siinä tapauksessa, että henkilö on mukana organisoidussa toiminnassa ja kerää rahaa lippailla johonkin tarkoitukseen.

Kansalaistoiminta voi tapahtua vapaissa ryhmissä, rekisteröimättömissä tai rekisteröidyissä yhdistyksissä tai vaikkapa yleishyödyllisissä säätiöissä.

+Serkun auttaminen omakotitalon rakennustyömaalla ei ole kansalaistoimintaa. Se täyttää talkootyön kriteerit. Tärkeää onkin havaita, että kansalaistoiminta ja vapaaehtoistyö eivät ole yksi yhteen käyvä asia. Kaikki vapaaehtoistyö ei suuntaudu yhteiseksi hyväksi. Sukulais- ja naapuriapu, jotka perustuvat tuttavuuteen, eivät täytä kansalaistoiminnan kriteerejä, vaikka ovatkin hienoja vapaaehtoisavun ilmentymiä.+(Harju, Aaro)

Kolmas sektori pitää Suomessa sisällään yksityisen ja julkisen sektorin rinnalla olevia järjestäytyneitä toimijoita. Järjestäytyneitä toimijoita ovat kansalaisten muodostamat ja johtamat yhdistykset, uusosuuskunnat sekä säätiöt. Ihmisten toiminta kolmannella sektorilla on järjestetty sekä heille itselleen, että muille. (Harju 2000, 12.) Muut sosiaaliset verkostot, kuten kotitaloudet sekä myös perhe ja ystäväpiiri on nimetty neljänneksi sektoriksi.

Lappilainen järjestökenttä on laaja. Suomessa on rekisteröityjä yhdistyksiä jo yli 139 000, joista Lapin maakunnan osuus on 7189. Lisäksi rekisteröimättömiä yhdistyksiä löytyy Suomesta noin 30 000. Eri lähteiden arviot aktiivisten yhdistysten määräksi on kuitenkin vain noin puolet rekisteröidyistä yhdistyksistä.

Rekisteröityjen yhdistysten määrä (N=7189) Lapissa seutukunnittain:

- Torniolaakson seutukunta 457
- Pohjois-Lapin seutukunta 819
- Tunturi-Lapin seutukunta 942
- Itä-Lapin seutukunta 1021

- Rovaniemen seutukunta 2048
- Kemi-Tornion seutukunta 1902

(Patentti- ja rekisterihallitus 31.12.2013)

Patentti- ja rekisterihallitus on luokitellut järjestöt yhdeksään pääluokkaan. Luokka määräytyy yhdistyksen toiminnan mukaan:

1. Poliittiset yhdistykset
2. Ammattiin ja elinkeinon liittyvät yhdistykset
3. Sosiaali- ja terveystieteiden yhdistykset
4. Kulttuurialan yhdistykset, johon sisältyvät myös kyläyhdistykset
5. Vapaa-ajan yhdistykset, sisältäen myös nuorisoyhdistykset
6. Urheilu- ja liikuntayhdistykset
7. Uskontoon ja maailmankatsomukseen liittyvät yhdistykset
8. Maanpuolustukseen ja kansainvälisiin suhteisiin liittyvät yhdistykset
9. Muut yhdistykset (VPK, Martat, eläkeläisyhdistykset) (Lapin järjestöstrategia 2030.)

Yhdistyksille on tavallista niiden vertaaminen sekä julkisen sektorin organisaatioihin, että myös yrityksiin. Toiminnassa keskeistä ei ole kuitenkaan voiton tuottaminen, eikä yrityksille tyypilliseen tapaan myöskään pysyvyys kuulu usein yhdistysorganisaatioon. Siihen vaikuttaa erityisesti se, että yhdistystoiminta on paljolti vapaaehtoisista koostuvaa. (Virtanen & Näsi 2003, 167)

2.2 Vapaaehtoisuus ja vertaisuus

Vapaaehtoisuuden ja vertaisuuden yhdistävä tekijä on auttaminen, mutta niillä on myös eroa; vertaisuus on samoja kokeneiden ihmisten auttamista, kun taas vapaaehtoisena auttaminen on usein monenlaisista lähtökohdista tulevien kohtaamista. (Hokkanen 2003, 254.)

Vertaistuen antamiseen tai saamiseen ei ole olemassa vain yhtä tapaa. Kaksi henkilöä voi toimia toisilleen vertaistukena aivan samoin kuin ryhmät tai verkostot. Vertaisryhmien tapaamiset voivat olla esimerkiksi kerran viikossa tai harvemmin tapahtuvia.

Ryhmän voi perustaa joko kansalainen tai ammattilainen tai se voi syntyä yhteistyössä. Ideana on jakaa kokemuksia muiden kanssa.

Vertaisryhmien lukumäärä on Suomessa sosiaali- ja terveystalalla lisääntynyt. Tarkkoja tilastoja ei ole. Nykyvuosien uutena trendinä vertaistuen muodoista voisi pitää television yhteen aiheeseen kerrallaan keskittyviä lähetyksiä. (Esimerkiksi YLE:n Ajankohtainen Kakkonen on tähän mennessä näyttänyt televisiossa Kiusaamisillan, Eroillan) Katsojamäärät osoittavat, että samoja asioita läpikäyneiden kokemukset ovat ihmisille tärkeitä. Vaikuttaa myös siltä, että media on huomannut saman ja alkanut tuottaa niin sanottuja teemailtoja.

Yhdistystoiminnan runko muodostuu sitoutuneista vapaaehtoistoimijoista. Mistä ja miten siis saadaan ihmiset sitoutumaan toimintaan? Anne Birgitta Yeung viittaa kahden suomalaisen aineistoon vuodelta 2005, jotka on kerätty sosiaalialan vapaaehtoistoimijoilta.

Aineistosta oli noussut esiin se, kuinka tärkeäksi ihminen kokee sen, että hänellä on ryhmä johon kuulua. Myös antamisen ilo sekä perheeltä saadut arvot sitouttavat ihmisiä vapaaehtoistoimintaan auttamisen halun ja omien elämäkokemusten lisäksi. (Yeung 2007, 161.)

+Sitoutuminen on sisäsyntyinen asia, joka ei lähde pois pesemällä.+ (N 26)

Keskustellessani ihmisten kanssa ennen varsinaisen opinnäytetyöni aloitusta, heidän puheestaan nousi selkeästi esille se, että arvostusta vapaaehtoistoimintaan löytyy. Lisäksi heillä vaikutti olevan kiinnostusta tehdä myös itse jossain vaiheessa vapaaehtoistyötä. Voisin ajatella, että yksi syy innostukseen voisi olla se, että mahdollisuuksia valita juuri itseä kiinnostava ala ja tehtävä, on meillä Suomessakin niin monia.

2.3 Järjestömarkkinointi

Marketing Management-niminen kirja on Professori Philip Kotlerin kirjoittama. Hän on lisäksi kehittänyt teoksessa esitellyn asiakkuuden porrasmallin, jossa asiakas nähdään vähitellen kanta-asiakkaana, joka kokee voivansa tehokkaasti vaikuttaa palvelun sisältöön.

Ylimmät portaat ko. mallissa ovat Partner, sekä Part-Owner. Asiakkaan kokiessa oman asemansa Part-Owneriksi, kokee hän myös tietyllä tavalla omistavansa asiakkuutensa yhdessä tuottajan kanssa. Samaa mallia voidaan käyttää myös järjestötoiminnassa.

Porrasmallissa tärkeää on erityisesti kehittävä dialogi jäsenten kesken. Dialogia voidaan edelleenkin käydä hyvin kasvotusten, mutta esimerkiksi videopuhelut ym. sähköiset ratkaisut antavat nykypäivänä entistä enemmän mahdollisuuksia keskusteluille. (Hämäläinen 2007, 115.) Sähköisten kanavien etuna on erityisesti se, ettei se vaadi osallistujilta esimerkiksi matkustamista toiselle paikkakunnalle tiettyyn kellonaikaan.

Tehdessäni opintoihini kuuluvaa projektiharjoitteluani Pohjoisen yhteisöjen tuki . Majakka ry:ssä, sekä haastatellessani eri tahoja opinnäytetyötäni varten, huomasin että asiakkuuden porrasmallissa on varmasti paljon totuuspohjaa. Voisinpa väittää, että ihan jokaiselle ihmiselle on tärkeää se tunne, että pystyy vaikuttamaan omaan elämäänsä ja siinä tärkeinä pitämiinsä asioihin. Motivaatio myös järjestömarkkinoinnissa on sitä suurempaa, mitä enemmän omalla panoksella nähdään olevan merkitystä.

Kotler siis pitää markkinointia ja ihmisten vuorovaikutusta perusedellytyksenä kaikelle toiminnalle. Samaa mieltä olen myös itse ja samaa mieltä vaikuttaa olevan myös Jari Sarasvuo, jonka kirjoittaman kirjan Huomiotalous, Kari Hämäläinen nostaa kirjoituksessaan esille.

Huomiotalous on kirja, joka Hämäläisen mukaan on saanut osakseen kohtuutonta kritiikkiä. Sarasvuo sanoo kirjassaan markkinointiympäristöllä olevan tietty logiikka; on tehtävä asioita, joiden ansiosta sinut huomataan. Jos sinua ei huomata, pärjääminen on vaikeampaa. Siitä käsite Huomiotalous.

Uskon, että Sarasvuo tietää mistä kirjoittaa. Olen täysin varma, että paljon, todella paljon hyviä ajatuksia, hyviä projekteja ja loistavia toimintaideoita kaatuu sekä jää täysin toteuttamatta vain ja ainoastaan sen vuoksi, että markkinointia ei oteta tarpeeksi huomioon. Luotetaan todennäköisesti liikaa siihen, että kyllä ihmiset informoivat toisiaan ja sana kiirii. Nykypäivänä on kuitenkin niin paljon mainontaa ja markkinointia jokaisessa mediassa, että on todella tärkeää löytää se oikea kanava kullekin tuoda omaa juttuaan tunnetuksi ja saada toiminta kunnolla käyntiin. Tässä vaiheessa erityisesti korostuu mielestäni dialogi, josta professori Kotler on kirjoittanut.

3 KEHITYSTYÖN LÄHTÖKOHDAT

Kemissä alettiin suunnitella toimintaa, joka pyrittiin saamaan käyntiin vuonna 2014 ja joka kulki aluksi työnimellä Hyvinvointikioski. Työryhmän kokouksissa sekä useissa puhelinneuvotteluissa oli edustettuna eri tahoja; Poske (Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus) Toimiva ikäihminen -hanke, Länsi-Pohjan keskussairaalan perusterveydenhuollon yksikkö, Pohjoisen yhteisöjen tuki -Majakka ry, sosionomi- ja geronomiopiskelija sekä Lapin AMK:n geronomi- ja terveysalan opettajia sekä Kemin vammaisneuvoston puheenjohtaja.

Edellä mainitsemani tahot valikoituivat mukaan sen perusteella, että niiden kaikkien ajateltiin olevan tärkeässä roolissa, kun halutaan lähteä kehittämään toimivaa yhteistyömuotoa järjestökentän ja sosiaali- ja terveydenhoitoalan välille. Lapin AMK aloitteesta käynnistyneen toiminnan yksi tavoite oli se, että pyrittiin saamaan aikaan jostain, mihin myös opiskelijat pääsisivät osallistumaan opintojensa ohessa. Myös kaikkien yhteistyötahojen toiminnan arvoihin kuuluu samantyyppisiä asioita, kuten yhteisöllisyyttä ja yhteistoimintaa.

Vähitellen Hyvinvointikioski-nimestä luovuttiin ja nimeksi vakiintui Järjestötietopiste. Sijainniksi valittiin Länsi-Pohjan keskussairaala Kemissä. Sovittiin, että Majakka ottaa vetovastuun Järjestötietopisteen tiedotuksesta, sekä muista käytännön järjestelyihin liittyvistä asioista.

3.1 Mistä kaikki alkoi

Nykyisen Lapin AMK:n hyvinvointihankkeen ohjausryhmässä oli noussut tarve Länsi-Pohjan keskussairaalaan järjestöjen tiedotustoiminnalle. Opettaja Airi Paloste toi ideaa esiin, kunnes rattaat saatiin liikkeelle ja kaikki muutkin innostumaan ajatuksesta. Sairaanhoidopiirin johtaja Riitta Luosujärvi kannusti aikaansaamaan Järjestötietopisteen.

Ohjausryhmän idean pohjalta asetettiin Majakan vapaaehtoistoiminnan kehittämisen tavoitteeksi koordinoida sekä aikaansaada järjestöjen tietopaikka, joka olisi Lapin keskussairaalassa Rovaniemellä toimivan Tietovakan kaltainen.

Ajatuksena oli, että eri sosiaali- ja terveysalojen järjestöt pääsevät kerran viikossa, muutaman tunnin ajan esittelemään toimintaansa. Päivät pyrittiin suunnittelemaan siten, että samantyyppiset järjestöt ovat tietopisteessä samaan aikaan, jotta kaikki halukkaat järjestöt pääsevät mukaan ja vuorovaikutus lisääntyisi myös eri järjestöjen välillä. (Esimerkiksi syyskuun alussa Länsi-Pohjan Keliakia ry ja Keliakialiitto olivat paikalla samaan aikaan. Hyvän Mielen Talo ja Yhdessä . yhdistys ry taas olivat paikalla marraskuussa 2014.)

Kehittämispäällikkö Länsi-Pohjan sairaanhoidopiiristä, Perusterveydenhuollon yksiköstä kertoo, että ensimmäisen kerran asia Järjestötietopisteen perustamisesta on otettu keskusteluissa esiin jo loppuvuodesta 2012. Järjestötietopisteestä oli siis haaveiltu jo jonkin aikaa ennen toiminnan starttaamista. Asiat lähtivät etenemään, kun terveysalan yliopettaja Airi Paloste, opettajat Tarja Lipponen ja Anne Luoma, geronomiopettaja Tuula Ahokumpu, Lapin AMK:n sosiaali- ja terveysalan opettaja Heli Airola sekä Mira Karhu (Majakka ry:n entinen vapaaehtoistoiminnan koordinaattori) alkoivat asiaa toden teolla suunnitella. Työnimenä oli aluksi Hyvinvointikioski.

Haastattelin aluekoordinaattoria Suomen mielenterveysseuran Pohjoiselta alueelta sekä sähköpostikysymysten muodossa (ks. liite), että myös kasvotusten. Hän on miltei alusta asti ollut mukana, kun Järjestötietopistettä alettiin aktiivisesti suunnitella. Jokainen, jolta asiaa tiedustelin, myös aluekoordinaattori, kertoi kaikkien yhteistyöta-

hojen lähteneen mukaan helposti ja innokkaasti. Virallisia palavereita asian tiimoilta pidettiin kolme, joiden lisäksi eri tahojen välillä käytiin vilkasta puhelin- sekä sähköpostikeskustelua. Suunnittelukokouksissa on ollut mukana mm. geronomityössäoppija sekä sosionomiopiskelija. Lisäksi kokouksiin on osallistunut Poske - Toimiva ikäihminen-hankkeen henkilöitä sekä Kemin vammaisneuvoston puheenjohtaja.

Varsinaista omaa budjettia Pisteelle ei ole ollut, joten toimivan yhteistyön merkitys on siinäkin mielessä ollut ensiarvoisen tärkeää. Ajatuksena oli, että toiminnasta olisi tultava sellaista, että se pyörisi vähäisillä kustannuksilla. Sairaalan puolesta Pisteelle järjestyivät tilat ja tarvittavat kalusteet, sekä tietoliikenne. Sairaalan viikkotiedotteessa on myös säännöllisesti informoitu toiminnasta. Alusta asti on ollut tavoitteena, että toiminnasta on tarkoitus tulla pysyvää ja säännöllistä.

Suomen Mielenterveysseuran aluekoordinaattori pitää paikan valintaa (Länsi-Pohjan keskussairaala) onnistuneena. Hän pohtii ainoastaan sitä, olisiko jokin toinen tila sairaalassa keskeisemmällä paikalla. Tällä hetkellä Järjestötietopiste sijaitsee sairaalan ala-aulassa. Hän pitää keskussairaalaa kuitenkin hyvänä paikkana Järjestötietopisteelle myös siinä mielessä, että näin tietopiste tavoittaa myös muualla Meri-Lapissa asuvat ihmiset, ei pelkästään kemiläisiä.

Kuullessani ensimmäistä kertaa Järjestötietopisteestä, ajattelin sen aluksi olevan vain pino esitteitä jollain nurkkapöydällä. Siinä vaiheessa kun ymmärsin, mistä toiminnassa todellisuudessa oli kysymys, innostuin todella paljon ja siitä syystä päädyinkin lopulta tekemään aiheesta opinnäytetyön.

Pidin erityisesti ajatuksesta, että Järjestötietopistettä ei haluttu asettaa pelkästään jonkin tietyn tahon . tai ihmisen . vastuulle, vaan sen toimivuudesta olisi tarkoitus tulla kaikkien yhteinen asia. Esittelypöydän ääressä voisi olla aina se yhdistyksen henkilö, jonka aikatauluihin se parhaiten sopisi. Lisäksi järjestöt pystyvät halutessaan varaamaan oman viikkonsa+jo hyvissä ajoin.

Toiminnan markkinointi haluttiin hoitaa siten, että jokaisella olisi mahdollisuus nähdä ja kuulla uudesta paikkakunnalla alkavasta toiminnasta. Useat ensimmäisellä Pisteel-

lä kävijät kertoivat, että olivat lukeneet asiasta paikallislehdestä tai kuulleet siitä radiosta. Monet olivat kuitenkin myös tulleet paikalle sattumalta.

Opiskelijan näkökulmasta on ollut piristävää huomata, että järjestösektorilla työskentelee vielä ihmisiä, jotka jaksavat aidosti innostua kaikesta uudesta ja tartuttavat intoansa myös muille. Uskon, että tämä ominaisuus on tärkeää, jos toiminnasta halutaan tehdä pysyvä palvelumuoto merilappilaisille. Tarvitaan varmasti myös paljon pitkäjänteisyyttä, jotta järjestöt jaksavat jatkossakin pysyä aktiivisesti mukana.

3.2 Yhteistyötahot

Pohjoisen yhteisöjen tuki . Majakka ry

Pohjoisen yhteisöjen tuki . Majakka ry on Meri-Lapin alueella toimiva, yhdistysten vuonna 2000 perustama edunvalvonta- ja kehittämisorganisaatio, jonka tilat sijaitsevat Kemissä. Majakan perustehtävänä on lisätä ihmisten hyvinvointia sekä osallisuutta. Siihen pyritään edistämällä yhteistyötä, vahvistamalla järjestöjen toimintaedellytyksiä sekä tukemalla järjestölähtöistä auttamistyötä.

Strategiassaan Majakka ry kertoo myös olevansa uudistumiskykyinen organisaatio, jonka viestintä on avointa sekä läpinäkyvää. (Majakkastrategia 2011-2015)

Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri

Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri (LPSHP) on palvelukuntayhtymä, jonka tehtävänä on tuottaa väestölle ihmisläheiset ja laadukkaat erikoissairaanhoidon palvelut, ensihoito, terveyskeskusten virka-ajan ulkopuolinen päivystys sekä muut sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät, jotka kunnat ovat siirtäneet sairaanhoitopiiriin toiminnaksi.

Toimintaa johdetaan tavoitteellisesti, tehokkaasti ja taloudellisesti toimielimien vahvistamien strategisten valintojen ja vuosittaisen toiminta- ja taloussuunnitelman mu-

kaisesti. Tavoitteena on olla tunnustettu verkottuneiden ja laadukkaiden palvelujen tuottaja. (www.lpshp.fi)

Lapin AMK

Lapin AMK:n toimintakulttuuri perustuu henkilöstön, opiskelijoiden ja yhteistyökumppaneiden aktiiviseen ja avoimeen vuorovaikutukseen ja yhteisiin arvoihin. Toimintaa kehitetään palautteiden, arviointien ja auditointien avulla sekä palkinnoilla ja tunnustuksilla.

Lapin ammattikorkeakoulua ylläpitää Lapin ammattikorkeakoulu Oy. Osakeyhtiön omistavat Rovaniemen kaupunki, Kemin kaupunki, Tornion kaupunki, Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia, Rovaniemen koulutuskuntayhtymä ja Lapin yliopisto. Osakeyhtiön kotipaikka on Rovaniemi ja hallituksen puheenjohtajuus on Kemin kaupungilla. (www.lapinamk.fi)

Lapin AMK:n arvot ovat seuraavat:

1. Luottamus
2. Ennakkoluulottomuus
3. Yhteisöllisyys

(Lapin AMK strategia)

Pohjois-Suomen sosiaali-alan osaamiskeskus (Poske)

Poske on Lapin yliopiston, Saamelaiskäräjien Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymän ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun muodostama sopimus pohjainen organisaatio, jota ohjaa ja johtaa neuvottelukunta.

Posken toiminta perustuu avoimeen verkostomaiseen työskentelyyn. Keskeiset sosiaali- ja terveysalan toimijat, kuten kunnat, kuntayhtymät, ammattikorkeakoulut, yliopistot, järjestöt, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos, aluehallintovirastot, sosiaali- ja

terveysministeriö sekä Saamelaiskäräjät ovat Posken tärkeitä yhteistyökumppaneita ja toimijaverkostoja.

Posken visio on olla hyvinvointitoimijoiden yhteinen innovatiivinen kehittäjä.

Arvoikseen Poske ilmoittaa:

- Yhdenvertaisuuden
- Luottamuksen, kumppanuuden ja avoimuuden
- Osallisuuden ja hyvinvointivastuun

(www.sosiaalikallega.fi)

3.3 Ihmiset kaipaavat ajan tasalla olevaa tietoa

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan kuolleisuus sydän- ja verisuonitauteihin on vähentynyt huomattavasti 70-luvulta lähtien, mutta ne aiheuttavat edelleen vajaa puolet työikäisten kuolemista Suomessa. Yhdessä ne muodostavat suurimman yksittäisen kuolinsyiden ryhmän. Vuonna 2010 sydäninfarkti- ja sepelvaltimotautikohtauksia oli kaikissa ikäluokissa yhteensä 22 055. Miesten osuus ko. määrästä oli runsas puolet. (www.thl.fi)

Sydän- ja verisuonitaudit ovat Suomessa yleisiä, mutta niin ovat myös kilpirauhassairaudet. Tuore lehtikirjoitus Pohjolan Sanomissa käsittelee Kilpirauhasen sairauksia. Siitä käy ilmi, että kilpirauhaspotilaiden määrä on jyrkässä kasvussa ja heitä on Suomessa kohta jo lähes yhtä paljon kuin diabeetikoita. Artikkeleihin on haastateltu Suomen Kilpirauhasliiton puheenjohtajaa Kirsti Hännistä sekä Lapin Kilpirauhasyhdistyksen puheenjohtajaa Raili Kuusela, jotka ihmettelevät, ettei Lapissa ole yhtään endokrinologia (yleisimmät erikoisalan sairaudet: diabetes, osteoporoosi, lihavuus ja kilpirauhasen sairaudet), joka olisi huolella perehtynyt kilpirauhassairauksiin.

Kilpirauhaspotilaita on Suomessa jo lähes 300 000. Hänninen kiittelee Lapin lisääntyntä vertaistukitoimintaa, jota muutama vuosi sitten löytyi vain Rovaniemeltä. Hän

toivoo kuitenkin toimintaan lisää vapaaehtoisia kaiken ikäisistä ja molemmista sukupuolista. (PS 10.10.2014)

Kilpirauhasen sairauksista kärsivien ihmisten määrä Suomessa on suuri, joten neuvoja tarvitsevien määrä on myös suuri. Toiminnan suunnittelussa mukana ollut opettaja korostaa järjestötoiminnan merkitystä erityisesti siitä syystä, että järjestöiltä saa vertaistukea. Hän pitää merilappilaisten kilpirauhaspotilaiden aktivoitumista yhdistystoiminnan saralla selkeänä merkinä siitä, että potilaat ovat pitäneet tiedon sekä tuen saantiaan riittämättömänä diagnoosin saamisen jälkeen. Yhdistysten lisääntyminen edesauttaa sitä, että yhä useamman on mahdollista saada laaja-alaista tukea sairauteensa.

Edellä mainitsin vain kaksi Suomen terveydenhoitoalaa työllistävää sairautta. On olemassa myös monta muuta erilaista ja erityyppistä vaivaa, joihin löytyy niitä varten perustettuja järjestöjä. Myös esim. hieman tuntemattomampi Crohn ja Colitis ry on saanut Järjestötietopisteellä näkyvyyttä toiminnalleen ja mahdollisuuden olla avuksi vasta diagnoosin saaneille ihmisille.

3.4 Opiskelijoiden aktivointi

Järjestötietopisteestä on haluttu tehdä ensisijaisesti paikka, josta halukkaat, apua tarvitsevat ihmiset saavat tietoa ja tukea. Siinä on kuitenkin ollut vahvasti mukana myös se ajatus, että opiskelijat, jotka suorittavat opintoihinsa kuuluvia harjoittelujaan sairaalassa, voisivat antaa Pisteelle myös oman panoksensa.

Otetaan esimerkkinä sisätautiosastolla harjoitteluaan tekevä opiskelija; Opiskelija tutustuu etukäteen siihen, mikä järjestö on esittelyvuorossa. Sen jälkeen hän valitsee itseään kiinnostavan päivän ja menee paikanpäälle mahdollisuuksiensa mukaan seuraamaan toimintaa.

Ideana on ollut, että parhaassa tapauksessa sekä opiskelija hyötyy saadessaan tietoa järjestötoiminnasta, että myös järjestöt hyötyvät opiskelijasta, koska voivat tarpeen vaatiessa hyödyntää opiskelijaa Pisteellä esittelijän roolissa yhtenä käsiparina.

Kasvatustieteiden lisensiaatti ja Järjestötietopisteen suunnittelussa mukana ollut opettaja Lapin AMK:sta kertoo, että sairaalassa käytännön harjoitteluaan suorittavia opiskelijoita onkin jo tutustutettu Järjestötietopisteeseen.

Ajattelen opiskelijoiden ja kaikkien muidenkin nuorten huomioimisen olevan tärkeää, koska monta kertaa kuulee, ettei henkilö ole edes tullut ajatelleeksi järjestö- tai vapaaehtoistyötä missään muodossa. Itse innostuin asiasta työharjoittelupaikallani. Tämän vuoksi katson sillä olevan paljon merkitystä, miten toiminta nuorten silmissä näyttäytyy. Itse en ollut kansalaistoimintaan juurikaan arjessani törmännyt. Ainoastaan #feissareiksi+kutsutut ihmisoikeusjärjestöjen jäsenet ovat saattaneet kadulla kävelyni joskus pysäyttää.

Pääkaupunkiseudulla toteutettu kysely nuorille aikuisille osoitti, että 20 prosenttia heistä, jotka eivät vapaaehtoistoimintaan osallistuneet, ilmoitti suureksi syyksi sen, että heitä ei ollut pyydetty osallistumaan. Vastaajista 42 prosenttia kertoi sen vaikuttavan ainakin jonkin verran. (Yeung 2005, 188.)

Syrjäytymisestä puhutaan nykyään paljon ja monet uskovat sen lisääntyvän entisestään. Kolmas sektori voisi olla yksi keino ehkäisemään myös nuorten yksinäisyyden ja ryhmään kuulumattomuuden tunteita.

3.5 Ensimmäinen Piste

Järjestötietopiste starttasi ensimmäisen kerran tiistaina, huhtikuun alussa 2014. Suoritin silloin itse Majakalla Yhteisöpedagogin opintoihini kuuluvaa projektiharjoittelua, ja sain olla mukana heti ensimmäisessä tietopisteessä, jossa olivat toimintaansa esittelemässä Majakan lisäksi Kemin seudun Sydänyhdistys ry sekä Tornion Sydänyhdistys ry, Sydänliiton Lapin piiri.

Järjestötietopisteestä oli tiedotettu etukäteen mm. Meri-Lapin alueella ilmestyvien ilmaisjakelulehtien järjestöpalstoilla, mutta osalle sairaalan asiakkaista sekä myös henkilökunnasta tuli yllätyksenä se, että aulassa tällaista toimintaa tästä edespäin tulee olemaan. Suuri osa sairaalassa satunnaisesti asioivista ei todennäköisesti edes

huomannut aulassa seisovia järjestöjen edustajia. Silti kävijöitä riitti. Ne, jotka Pisteeseen huomasivat, pysähtyivät kiittävästi pöydän ääressä vähintäänkin tiedustelemassa uudesta toiminnasta.

Järjestötietopisteellä kävi median edustajia Pohjolan Sanomat . maakuntalehdestä, Lounais-Lappi . ilmaisjakelulehdestä sekä Radio Perämerestä, joka myös haastatteli Sinikka Kähköstä. Yhteistyötahot olivat tyytyväisiä näkyvyyteen. Ennakkotiedottamiseen oli siis panostettu, mutta siitä huolimatta varsinkin nuoremmat Pisteellä kävijät ovat ihmetelleet, miksei toimintaa ole mainostettu enemmän ja näkyvämmiin heidän seuraamillaan kanavilla, esimerkiksi useammilla radioasemilla tai näkyvämmiin sosiaalisessa mediassa.

Kuva 1. Ensimmäinen Järjestötietopiste
(Pohjolan Sanomat 7.4.2014)

4 SELVITYKSEN TOTEUTTAMINEN

Tässä luvussa kerron niistä menetelmistä, joita selvitystä varten tekemissäni haastatteluisissa käytin. Menetelmä, jota työssäni käytin, oli kvalitatiivinen eli laadullinen.

4.1 Kvalitatiivinen tutkimus

Kvalitatiivisen tutkimuksen voidaan Glesnen ja Peshkinin (1992) mukaan sanoa pyrkivän kontekstuaalisuuteen, toimijoiden näkökulmien ymmärtämiseen sekä tulkitaan. (Hirsjärvi & Hurme, 2014)

Kvalitatiivisen (eli laadullisen) tutkimuksen tunnusmerkkinä on se, että tutkimukseen osallistuvat henkilöt voivat aihealueesta riippuen, vapaamuotoisesti kertoa vaikkapa kokemuksistaan. Tutkimus voidaan toteuttaa esimerkiksi ryhmätilanteena tai syvähaastatteluna. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa tutkijalla on mahdollisuus osallistua tutkimusprosessiin. Hän ei siis ole pelkkä tarkkailija, joka vain ulkopuolisena mittaa tutkittavaa asiaa. (www.stat.fi)

Kvantitatiiviseen ja kvalitatiiviseen tutkimukseen kohdistuu erilaisia oletuksia. Yksi mahdollisuus on jakaa ne viiteen pääryhmään: ontologisiin (todellisuuden luonne), epistemologisiin (tiedon luonne sekä tutkijan ja tutkittavan suhde), aksiologisiin (tutkimuksen suhde arvoihin), retorisiin (tutkimuksen kieli) ja metodologisiin (tutkimusprosessia koskevat) oletuksiin. (Creswell, 1994.) Tutkimuksen tarkoitukseen kohdistuvat oletukset (Glesne & Peshkin, 1992.) voidaan lisätä niihin ja saatuun runkoon on mahdollista verrata muiden tutkijoiden oletuksia.

Käytettävät menetelmät valitaan tutkimusongelman ja . kohteen mukaan. Kun halutaan tietoa ns. tajunnan sisällöistä, käytetään tutkimukseen kvalitatiivisia menetelmiä. Niitä ovat esimerkiksi osallistuva havainnointi, päiväkirjat, piirustukset, elämäkerrat ja teemahaastattelut. Täten päästään lähemmäksi merkityksiä, joita ihmiset ilmiöille ja tapahtumille antavat, ja tutkittavien näkökulma ja ääni saadaan kuuluviin. (Hirsjärvi & Hurme, 2014.)

Kuten jo aiemmin totesin, minulle oli opinnäytetyötäni tehdessä alusta asti tärkeää, että haastateltavien todellinen ja rehellinen mielipide saataisiin esiin. Kvalitatiivisten menetelmien käyttö oli helppo valinta, koska olin kolmanteen sektoriin tutustuessani päässyt jo hyvin havainnoimaan mm. useita erilaisia ihmisryhmiä sekä yksilöitä oltuani itse niin osallisen kuin myös ulkopuolisen roolissa. Mikäli haastateltavien joukko

olisi ollut laajempi, olisivat kenties kvantitatiiviset menetelmät olleet käyttökelpoisempia.

4.2 Puolistrukturoitu-/teemahaastattelu

Teemahaastattelu sisältää hahmotelman kysyttävistä asioista, mutta tarkka kysymysten muoto puuttuu. Tärkeää olisi hahmotella teemoja ja kysymyksiäkin tarpeeksi, jotta varmistetaan tarvittavan tiedon saanti. Olennaista on se, että keskustelu kohdistuisi haastattelun kannalta keskeisiin asioihin. Silti haastattelijalle olisi hyvä jättää liikkumavaraa tilanneratkaisuihin. Haastattelussa tarvitaan siis joustavuutta.

Koska haastattelutilanne on keskustelunomainen, haastattelijan kuuntelutaidoilla on suuri merkitys. Haastattelussa voi nousta olennaisia uusia suuntia, joihin haastattelijan on hyvä reagoida nopeasti.

Joustavuus on tärkeää myös konkreetin ja abstraktin ilmaisun valinnassa. Alkuminuuteilla selviää haastateltavan kielellisen ilmaisun taso, joka määrittelee käsitteiden käyttöä haastattelussa.

Kysymyksillä ja niiden muotoilullakin on merkityksensä, kuten myös sillä, miten haastattelutilanteesta haastateltaville kerrotaan. Tutkija Saarenheimo kirjoittaa haastattelutilanteesta, jossa tarkoituksena oli kerätä puolistrukturoidusti elämäntahaastatteluja vanhuksilta. Yhden haastateltavan kommentti hänelle oli ollut:

+Ei me mitään tarinoita kerrota.+ (Saarenheimo 1997, 21)

Edellä oleva kommentti on hyvä esimerkki siitä, miten kysymysten oikealla asettelulla sekä haastattelun pohjustuksella on erittäin suuri merkitys niin haastattelijalle kuin haastateltavallekin. Pitäisi pyrkiä minimoimaan turhat väärinymmärrykset.

Päädyin selvityksessäni puolistrukturoidun haastattelumenetelmän käyttöön, koska koen, että tällöin saan ihmisistä enemmän irti ja myös heidän todelliset mielipiteensä paremmin selville. En usko, että esimerkiksi pelkillä lomakehaastatteluilla olisi nous-

sut esiin näin runsaasti haastateltavien ajatuksia. Monet haastateltavista olivat lisäksi jo hieman kyllästyneet perinteisiin kirjallisiin palaute- ja mielipidekyselyihin.

Haastateltavien joukko koostui viidestä henkilöstä, joita haastattelin henkilökohtaisesti. Lisäksi käytin aineistona ryhmähaastattelun tuloksia ja Pisteellä kävijöiden suullisia palautteita.

Teemahaastattelussa pyritään huomioimaan ihmisten tulkinnat ja heidän merkityksenantonsa. Ihmisten vapaalle puheelle annetaan tilaa, vaikka ennalta päätetyt teemat pyritään keskustelemaan kaikkien tutkittavien kanssa.

Teemahaastattelu on keskustelunomainen tilanne, jossa käydään läpi ennalta suunniteltuja teemoja. Teemojen puhumisjärjestys on vapaa, eikä kaikkien haastateltavien kanssa välttämättä puhuta kaikista asioista samassa laajuudessa. Tutkijalla on haastattelussa mukanaan mahdollisimman lyhyet muistiinpanot käsiteltävistä teemoista, jotta hän voisi keskittyä keskusteluun, ei papereiden tavaamiseen. Teemat voi listata esimerkiksi ranskalaisin viivoin ja lisäksi voi laatia joitakin apukysymyksiä tai avainsanoja keskustelun ruokkimista varten. (www.uta.fi)

Puolistrukturoitujen menetelmien tunnusmerkkinä on, että kaikkia haastattelun näkökohtia ei ole lukkoon lyöty. Yhtä määritelmää ko. haastattelumuodosta ei ole. Täysin yhtenäistä määritystä osittain strukturoitujen haastattelujen toteutuksesta ei ole olemassa. Osittain järjestelty ja osittain avoin haastattelu sijoittuu formaaliudessaan täysin strukturoidun lomakehaastattelun ja teemahaastattelun välille. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 47.) Henkilökohtaisesti pidän puolistrukturoiduista menetelmistä erityisesti juuri siitä syystä, että se jättää haastattelijalle myös mahdollisuuden käyttää omaa harkintakykyä.

Kohdennettu haastattelu (the focused interview) eroaa monessa suhteessa muista tutkimushaastattelun lajeista, jotka ensi silmäyksellä voivat tuntua samanlaisilta. Laajasti ottaen sen ominaispiirteet ovat seuraavat. Ensinnäkin tiedetään, että haastateltavat ovat kokeneet tietyn tilanteen. Toiseksi yhteiskuntatieteilijä on alustavasti selvittellyt tutkittavan ilmiön oletettavasti tärkeitä osia, rakenteita, prosesseja ja kokonaisuutta.

Tämän sisällön- tai tilanneanalyysin avulla hän on päätenyt tiettyihin oletuksiin tilanteen määrävien piirteiden seurauksista siinä mukana olleille. Analyysinsä perusteella hän kolmannessa vaiheessa kehittää haastattelurungon. Neljänneksi ja viimeiseksi haastattelu suunnataan tutkittavien henkilöiden subjektiivisiin kokemuksiin tilanteista, jotka tutkija on ennalta analysoinut. (Merton, Fiske & Kendall 1956, 3,4)

Teemahaastattelu-sanaa käytettäessä on se etu, ettei se ota kantaa esim. haastattelukertojen määrään. Nimi kuvaa erityisesti sitä, että haastattelu etenee tiettyjen teemojen mukaan. (Hirsjärvi & Hurme, 2014.)

4.3 Aineiston analyysi

Kerätyn aineiston analyysissä tärkeää on miettiä erityisesti sitä, mikä kyseisessä aineistossa on tutkittavan asian kannalta olennaista. Teemahaastattelun avulla kerättyä aineistoa voi olla monenlaista, kuten vaikkapa videoituja tallenteita ja muistiin talletunutta materiaalia. Aineiston analyysitapaa voi miettiä jo ennakoon, jolloin sen purkamisvaihe (litterointi) helpottuu.

Keskityin haastatteluissa ensisijaisesti kuuntelemaan haastateltavien vastauksia, mutta käytin muistini sekä muistiinpanojeni tukena myös nauhuritallennusta. Totesin menetelmän hyvin toimivaksi tämäntyyppistä, pienehköä ihmisryhmää haastateltaessa.

4.4 Aineiston purku

Litterointi voidaan tehdä koko haastatteludialogista, tai valikoiden, esim. pelkästään teema-alueista tai haastateltavan puheesta. Toinen vaihtoehto litterointiin on se, ettei aineistoa kirjoiteta tekstiksi. Päätelmät tai teemojen koodaamiset tehdään tallennetuista aineistoista.

Suoraan tallennetusta materiaalista tehdyt päätelmät ovat tavallisempia silloin, jos haastateltavia on vähän tai haastattelut ovat lyhyitä. (Hirsjärvi & Hurme 2014, 138.) Itse tein päätelmät haastattelumateriaalista ilman tekstiksi kirjoittamista. Pidin sitä hyvänä tapana aineiston selkeyden ansiosta. Näin toimin myös siksi, että haastateltavien määrä ei ollut suuri.

4.5 Aineiston luokittelu

Luokittelu mahdollistaa haastatteluaineiston myöhemmän tulkitsemisen ja tiivistämisen. Sitä tarvitaan, mikäli tapauksia halutaan vaikkapa tyypitellä. Luokitteluun on monia erilaisia tapoja. Se voi olla esimerkiksi täsmällistä tai sumeaa luokittelua. Dey (1993, 40) vertaa luokittelua käytännölliseen päättelyyn.

+Luokat, jotka näyttävät hienoilta ´teoriassa´, eivät ole hyviä, jos ne eivät ole sopusoinnussa aineiston kanssa+(Dey 1993, 96).

Tesch (1992) on sitä mieltä, että kaikki kvalitatiivisen tutkimuksen tekijät eivät aina haluaisi puhua luokkien muodostamisesta. Hän epäilee syyn olevan siinä, että itse käsitteestä +luokittelu+saattaa tulla mielikuva toisensa pois sulkevista niin sanotuista laatikoista.

Hänen mielestään on kuitenkin hyvä asia, mikäli toiset tutkijat ovat jo pohtineet valmiiksi toimivia luokkia (1992, 142). Luokittelun onnistumista voidaan uudelleen arvioida siinä vaiheessa, kun aineistoa aletaan uudelleen järjestellä.

Dey (1993, 151) kehottaa kiinnittämään huomiota luokkien yhdistelyssä niiden olenaisuuteen, kuinka luokkien erottelu toisistaan käsitteillä onnistuu, kuinka luokat ovat toisiinsa yhteydessä, sulkevatko luokat toisensa pois/peittävätkö ne toisensa, kuinka paljon aineistoa luokkiin sisältyy sekä siihen, onko jokin luokista painoarvoltaan muista luokista poikkeava.

Oman aineistoni luokittelussa käytin haastateltavien ikää. Kaikki, joita haastattelin perusteellisemmin, sijoituivat ikäryhmään kolmekymmentä-seitsemänkymmentä

vuotta. Sukupuolijakaumaa tarkasteltaessa naisia oli lievä enemmistö Pisteessä esittelijöiden joukossa.

Nuorempia kävijöitä ei Pisteellä käynyt ainakaan silloin, kun itse olin paikalla. Nuorempien kanssa pääsin keskustelemaan ainoastaan ohimennen ja keskustelu oli suurpiirteisempää. Havaittiin, että olivatpa vastaajat minkä ikäisiä tahansa tai kumpaa sukupuolta vain, en huomannut näiden seikkojen vaikuttavan vastauksiin.

5 PALAUTETTA ERI TAHOILTA

Palautteen saaminen on tärkeä osa toimintaa, jotta siitä saataisiin mahdollisimman hyvin tarpeita ja kysyntää vastaavaa. Järjestötietopisteen alusta asti palautetta on pyritty keräämään mahdollisimman monipuolisesti eri tahoilta.

5.1 Järjestöjen palautekeskustelu nro 1

Ensimmäinen ryhmässä toteutettu palautekeskustelu pidettiin kesäkuussa Majakalla. Osallistujamäärä oli tällöin seitsemän järjestöjen edustajaa. Positiivista palautetta oli tullut erityisesti Vammaisneuvottelukunnalta, jonka mukaan Järjestötietopiste on erittäin hyvä toimintamuoto.

Kehitettävääkin oli noussut esiin: toivottiin, että jokaisesta yhdistyksestä olisi paikalla tukihenkilö, joka olisi tullut kertomaan itsestään sekä toiminnastaan yhdistyksessä. Keskussairaalan henkilökunnalta oli lisäksi tullut viestiä, etteivät he työpäivänsä aikana ehdi käymään Järjestöihin tietopisteellä tutustumassa, joten he toivoivat yhdistyksiä itseohjautuvasti osastoille kertomaan toiminnastaan. Keskustelussa nostettiin kuitenkin esille, että painopisteenä on ensisijaisesti yleisö, joka on kiinnostunut järjestöjen tarjoamasta tiedosta.

Kehitysehdotuksia tuli lisääkin; Kemin Seudun Sydänyhdistys oli Hyvinvointia työttömille -messuilla tarjonnut kävijöille mahdollisuutta mittauttaa oma pulssinsa. Se oli todettu hyväksi aloitukseksi syvällisiinkin keskusteluihin.

Palautekeskustelussa aiheena oli myös tuotemyynti, josta todettiin edelleen, ettei se kuulu Pisteelle. Ohjetta tarkennettiin lisäksi koskemaan myös arpojen myyntiä, joka voi kyllä joskus olla tapa kiinnittää ihmisten huomio, mutta joka saattaisi kuitenkin karkottaa ihmisiä Pisteeltä.

Aihe otettiin palautekeskustelussa käsittelyyn, koska ennen Järjestötietopisteen käynnistymistä oli sovittu, että Pisteellä ei olisi minkäänlaista tuotemyyntiä. Kaikki järjestöt eivät kuitenkaan olleet informaatiokatkoksen vuoksi saaneet tietoa, joten virheestä oppineena tiedotukseen on nykyisin kiinnitetty entistä enemmän huomiota.

5.2 Järjestöjen palautekeskustelu nro 2

Syksyllä Pisteellä olleet yhdistykset pääsivät kertomaan ajatuksensa ja antamaan palautetta lokakuussa 2014. Keskusteluun osallistui järjestöistä yhteensä viisi henkilöä. Palautekeskustelua oltiin tällä kertaa muokattu siten, että keskustelusta saataisiin hieman syventävämpää tietoa.

Aikaa (tiistaisin klo 9.30-15.00) pidettiin sopivana, koska kävijöitä oli ollut paljon pitkin päivää, pääasiassa ohikulkijoita. Hiljaisinta oli ollut puolilta päivin. Hoitajat kävivät Pisteellä mahdollisuuksien mukaan (erityisesti vuoronvaihto-aikaan), mutta lääkärit eivät Pisteelle pysähtyneet. Yhdistysväki oli todennut, että vaihtamalla esittelijöitä puolessa välissä päivää, ei Pisteellä oleminen käynyt esittelijöille liian raskaaksi.

Tällä kertaa järjestöiltä tuli lisäksi runsaasti mielipiteitä sekä kehitysideoita: Sijaintia ulko-oven edessä pidettiin loistavana, vaikka yhdistykset tiedostivat myös sen tosiasian, että paikka on mahdollisesti talvella kylmä. He olivat valmiita tinkimään lämmöstä.

Siitäkin huolimatta, että Pisteiden sijaintia pidettiin hyvänä, siitä haluttiin tehdä kutsuvamman näköinen. Lisäksi lehti-/esitelokerikon pienuudesta huomautettiin; vain muutamien yhdistysten esitteet mahtuvat samanaikaisesti telineeseen. Ratkaisuksi ehdotettiin esimerkiksi sitä, että yhdistykset lajiteltaisiin esim. neurologisiin, sisätauteihin ja niin edelleen. Toivottiin myös lukollista kaappia.

Negatiivisena asiana tuotiin esille myös se, että niinä päivinä, kun Järjestötietopiste ei ole toiminnassa, ihmiset eivät edessä olevan tavaran paljouden vuoksi pääse katsomaan ilmoitustaululta tulossa olevia järjestöjä, eivätkä tutustumaan lehtilokerikon esitteisiin. Esimerkiksi sairaalan pyörätuolien säilytyspaikka on Pisteiden kohdalla, joten esitteet peittyvät lähes täysin niiden taakse. Toivottiin myös isompaa, selkeää esitettä, jossa näkyisivät päivät ja yhdistykset ilman Pisteiden esittelytekstiä.

Yhdistykset kertoivat myös itse mainostaneensa Järjestötietopistepäiväänsä. Majakka kertoi tiedottavansa Facebookissa, Lounais-Lapin Seuratoiminta-palstalla, Majakan sähköisessä Uutiskirjeessä, Menofoossa (Pohjolan Sanomat ja Lapin Kansalehdet), YLE Perämeren Menovinkeissä sekä Kemin kaupungin tapahtumakalenterissa. YLE Perämeri oli haastatellut aiheen tiimoilta muun muassa Länsi-Pohjan Muistiyhdistystä sekä Keliakialiittoa.

Järjestötietopisteelle Länsi-Pohjan Muistiyhdistys oli tehnyt yhdistyksestään esitekansion osastolle vietäväksi. Kansioon oli koottu esitteiden lisäksi tietoa paikallisyhdistysten toiminnasta sekä tarpeellista tietoa sairaudesta. Kokemuskouluttajat olivat myös vieneet etukäteen osastoille esitteet tulevasta Järjestötietopistepäivästä. Materiaalit otettiin osastoilla mielellään vastaan.

Yhdistykset kokivat, että Pisteiden esittelypäivillä on merkitystä kävijöille. Ihmiset saivat Pisteeltä tietoa yhdistyksestä ja toiminnasta. Lisäksi mm. hoitotahto oli antanut ihmisille miettimisen aiheita. Vastavuoroisesti yhdistykset kokivat päivästä olevan hyötyä myös itselleen, koska sen avulla yhdistykseen saatiin uusia jäseniä ja toiminnasta kiinnostuneita. Arvosanaa kysyttäessä kaikki palautekeskustelun yhdistykset antoivat arvosanan 8 (asteikko 4-10).

5.3 Kehitysideoita Länsi-Pohjan keskussairaalaista

Länsi-Pohjan keskussairaalaista tullut palaute on ollut positiivista. Järjestötietopisteellä oleville yhdistysten esittelijöille näyttäisi olevan kysyntää useammallekin päivälle viikossa.

Sairaalan sydänosastolta Järjestötietopisteeseen liittyen esitettiin toive selkeästä ja lyhyestä yhteystietopaketesta, jonka voisi kiinnittää ilmoitustaululle. Haluttiin myös Internet-materiaalia, mm. yhteystiedot eri yhdistyksistä.

Pakko ei siis olisi jäädä juttelemaan järjestöjen edustajien kanssa tai liittyä yhdistysten jäseneksi saadakseen lisätietoa haluamastaan aiheesta. Internetin etuna on myös se, että siellä asioiminen ei ole sidottu mihinkään kellonaikaan. Se mahdollistaa myös tiedonsaannin niille, jotka eivät Pisteellä syystä tai toisesta pääse itse käymään.

5.4 Kirjalliset palautteet

Yhdistyksillä on ollut mahdollisuus täyttää myös Pisteelle jätettyjä kirjallisia palautekyselyitä (ks. liite). Vastaukset kyselyihin ovat jääneet suppeiksi, joten ryhmässä toteutettujen palautekeskustelujen tärkeyttä on Pisteelle osallistuneille järjestöille entisestään korostettu.

Yksi keväällä 2014 kirjalliseen palautelomakkeeseen vastanneesta seitsemästä yhdistyksestä oli sitä mieltä, että päivän pituus olisi voinut olla 9.30-14.30. Myös toisessa palautteessa mainittiin viimeisen tunnin hiljaisuudesta, mutta toisaalta siinä mainittiin myös keskusteluiden olleen perusteellisempia, kun tilanne sairaalassa asioivien osalta oli rauhallisempi.

5.5 Ajatuksia joulukuun Järjestötietopisteeltä

Kävin vuoden 2014 viimeisellä Järjestötietopisteellä keskustelemassa Lihastautiliitto ry:n esittelijöiden kanssa. Lihastautiliitosta paikalla olivat mies ja nainen, jotka olivat tyytyväisiä mahdollisuudesta tulla paikanpäälle kertomaan yhdistyksensä toiminnasta.

He mainitsivat positiivisena asiana mm. sen, että toisin kuin yleensä, esittelypöydän ääressä oli käynyt sekä miehiä että naisia. Heidän aiempi kokemuksensa oli, että yleensä naiset tulevat miehiä helpommin ja rohkeammin juttelemaan vastaavissa tilanteissa.

Kysyin Lihastautiliiton esittelijöiltä myös palautetta, jossa Järjestötietopisteellä olisi mahdollisesti vielä kehitettävää. Samoin kuin jotkin muut yhdistykset aiemmin, myös he ottivat puheeksi paikan vetoisuuden. Lihastautiliitolta tuli lisäksi ehdotus siitä, että Pisteiden sijoituspaikka olisi parempi, jos se olisi keskellä aulaa. Nykyinen pöytä tuntui heidän sanojensa mukaan ~~hukkuvan tapettiin~~, sijainnin ollessa seinän vieressä syvennyksessä. He uskoivat, että keskempää ohikulkijat pystyisivät huomaamaan Pisteiden helpommin. Lehtilokerikon sekä ilmoitustaulun sijaintia he pitivät hyvänä. Niitä toivottiin vain olevan enemmän, jotta useampien yhdistysten esitteitä mahtuisi kerralla esille.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Toimintamuodon ollessa paikkakunnalla näin uusi, koin tärkeäksi saada järjestöiltä mahdollisimman monipuolista palautetta. Samaa toivottiin myös Majakan puolesta. Aiempaa tutkimustietoa en vastaavanlaisesta toiminnasta löytänyt, joten aihe oli kaikille mukana olleille uusi ja mielenkiintoinen. Haastetta palautteen keräämiseen oli erityisesti siinä, miten saada kaikkien tahojen aikataulut sovitettua yhteen etenkin ryhmähaastatteluja varten.

Haastateltavia oli loppujen lopuksi pieni määrä, mutta kaikki haastattelemani henkilöt olivat yksimielisiä siitä, että Järjestötietopisteen kaltaiselle toiminnalle on tarvetta.

Aina löytyy ihmisiä, jotka kokevat, etteivät saa tarpeeksi selkeää, kiireetöntä tietoa itselleen tärkeistä, terveyteen liittyvistä asioista. Kaikki tahot pitivät Järjestötietopisteen käynnistymistä Meri-Lapin alueella hyvänä alkuna erityisesti tiedon lisääntymisen sekä eri tahojen vuorovaikutuksen lisääntymisen kannalta.

Tyytyväisiä oltiin myös siihen, miten toiminta on lähtenyt käyntiin. Vaikuttaa siltä, että järjestöjen keskinäinen vuorovaikutus todellakin on Pisteestä myötä lisääntynyt. Tulevaisuus näyttää, onko kyseessä vain alkuinnostus, vai sitoutuvatko järjestöt jatkossakin uuhraamaan päivän omaa aikaansa siihen, että jakavat kasvatusten tietoa muille ihmisille, itselleen tärkeästä asiasta.

Opinnäytetyöni positiivisena tuloksena voisin mainita myös sen, että prosessin aikana olen kuin huomaamatta myös itse lisännyt toiminnan tunnettuutta niin kutsuttujen tavallisten kansalaisten keskuudessa, jotka eivät välttämättä kärsi mistään sairaudesta tai kuulu mihinkään yhdistykseen. Myös he ovat vaikuttaneet tyytyväisiltä kyseiseen toimintamuotoon, kun olen asiasta heille hieman enemmän kertonut.

Toivon, että Järjestötietopisteelle annetaan mahdollisuus kehittyä entistäkin paremmaksi ja toimivammaksi kansalaistoiminnan muodoksi, jota mahdollisimman moni oppisi hyödyntämään erityisesti omissa, mutta myös läheistensä kriiseissä. Ehkä tämä opinnäytetyö antaa pohjaa vaikkapa jollekin sellaiselle henkilölle tai organisaatiolle, joka haluaisi alkaa kehittää vastaavaa toimintaa omalle paikkakunnalleen.

Opiskelijoiden osallistuminen toimintaan silti hieman mietityttää: kerrotaanko heille tarpeeksi tämältyyppisestä toiminnasta - kolmannen sektorin tekemästä työstä ylipäänsä, ja annetaanko heille mahdollisuus siihen osallistua. Varmasti myös koko sairaalan työyhteisöllä olisi mahdollisuus hyötyä erityisesti opiskelijoiden tietotaidon lisääntymisestä sosiaali- ja terveysalalla, jos heitä vain siihen innostetaan ja kannustetaan.

LÄHTEET

Crohn ja Colitis ry. Viitattu 21.11.2014. <http://www.crohnjacolitis.fi/cms/>

Facebook. Viitattu 14.11.2014. <https://fi-fi.facebook.com/>

Harju, Aaro (toim.) 2007. Kansalaistoimintaan kätkeyty aarre. Espoo: Sivistysliitto
Kansalaisfoorumi SKAF ry.

Harju, Aaro 2003, Yhteisellä asialla - Kansalaistoiminta ja sen haasteet. Vantaa:
Kansanvalistusseura.

Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2014. Tutkimushaastattelu . Teemahaastattelun
teoria ja käytäntö. Tallinna Raamatutrukikoda.

Hyvinvointia työttömille . messut. Viitattu 8.2.2015.

http://yle.fi/uutiset/hyvinvointia_jaettiin_tyottomille_kemissa/7089228

Hyvän mielen talo. Viitattu 15.11.2014. <http://www.hyvanmielentalo.fi/>

Hänninen, Sakari; Kangas, Anita & Siisiäinen, Martti (toim.) 2003. Tutkimuskohteena
kolmas sektori. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy.

Järjestöjen palautekeskustelu: Puolistrukturoitu haastattelu.

Järjestötietopalvelu. Viitattu 14.11.2014. www.jarjestotietopalvelu.fi

Järvenpää, Eila. Laadullinen tutkimus. Viitattu 15.11.2014.

<http://www.cs.tut.fi/~ihtesem/k2007/materiaali/luento4.pdf>

Keliakialiitto. Viitattu 15.11.2014. <http://www.keliakialiitto.fi/>

Kemin kaupungin Tapahtumakalenteri. Viitattu 14.11.2014.

<http://www.kemi.fi/tapahtumakalenteri/>

Kemin Seudun Sydänyhdistys ry. Viitattu 21.11.2014.

<http://www.sydanliitto.fi/web/kemin-seudun-sydanyhdistys-ry/etusivu#.VNdQQy48X78>

Kotler, Philip; Keller, Kevin; Brady, Mairead 2009. Marketing Management. Pearson.

Kuva 1. Ensimmäinen Järjestötietopiste. Pohjolan Sanomat 7.4.2014

KvaliMOTV. Viitattu 15.11.2014.

http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_3.html

Lapin AMK. Viitattu 15.11.2014.

<http://www.lapinamk.fi/fi/Esittely/Lapin-AMKin-strategia>

Lapin liitto 2014, Tasa-arvoista yhteistyötä . Lapin järjestöstrategia 2030. Rovaniemi.

Lihastautiliitto ry. Viitattu 31.1.2014. <http://www.lihastautiliitto.fi/>

Lillrank, Paul & Venesmaa, Julia 2010. Terveystieteiden alueellinen palvelujärjestelmä. Helsinki: Talentum.

Lounais-Lappi. Viitattu 15.11.2014. www.lounaislappi.fi

Länsi-Pohjan AVH-yhdistys ry. Viitattu 15.11.2014.

<http://lansipohjanavh.aivoliitto.fi/?x118281=177606>

Länsi-Pohjan keliakia ry. Viitattu 15.11.2014. <http://lansi-pohja.keliakiayhdistys.fi/>

Länsi-Pohjan Muistiyhdistys ry. Viitattu 15.11.2014.

<http://www.muistiliitto.fi/fi/alueellinen-toiminta/jasenyhdistykset/lansi-pohjan-muistiyhdistys-ry>

Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri. Viitattu 15.11.2014.

<http://www.lpshp.fi/fi/hallinto/strategia.html>

Majakkatalo. Viitattu 14.11.2014. <http://www.majakkatalo.fi/yhdistys>

Mannerheimin Lastensuojeluliitto. Viitattu 1.2.2015. www.mll.fi

Mikkonen, Irja. Sairastuneen vertaistuki. Viitattu 15.11.2014.

http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-951-27-1303-5/urn_isbn_978-951-27-1303-5.pdf

Nylund, Marianne & Yeung, Anne-Birgitta (toim.) 2005. Vapaaehtoistoiminta anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Gummerus Kirjapaino Oy.

Patentti- ja rekisterihallitus. Viitattu 14.11.2014. www.prh.fi

Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus. Viitattu 21.11.2014.

<http://www.sosiaalikallega.fi/poske/esittely/poske/esittely/strategia>

Pohjolan Sanomat 10.10.2014. Kilpirauhaspotilaiden määrä jyrkässä kasvussa.

Potinkara, Heli 2004. Auttava kanssakäyminen. Tampere: Akateeminen väitöskirja.

Radio Perämeri. Viitattu 15.11.2014. <http://yle.fi/radio/radioperameri/>

Ryynänen, Olli-Pekka; Kukkonen, Jarmo; Myllykangas, Markku; Lammintakanen, Johanna & Kinnunen, Juha 2006. Priorisointi terveydenhuollossa . Mitä maksaa, kuka maksaa. Helsinki: Talentum.

Sarasvuo, Jari 2005. Huomiotalous. TrainersqHouse.

Suomen Punainen Risti. Viitattu 1.2.2015. <https://www.punainenristi.fi/>

Suutarinen, Sakari (toim.) 2006. Aktiiviseksi kansalaiseksi - Kansalaisvaikuttamisen haaste. Juva: WS Bookwell oy.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

<http://www.thl.fi/fi/aiheet/tietopakettit/sydan-ja-verisuonitaudit>

Terveystalo. Viitattu 21.11.2014.

<http://www.terveystalo.com/fi/Palvelut-Imported/ERIKOISALAT/Endokrinologia/>

Tilastokeskus. Viitattu 15.11.2014.

http://www.stat.fi/meta/kas/kvalit_tutkimus.html

Tornion Sydänyhdistys ry. Viitattu 21.11.2014. <http://www.sydanliitto.fi/web/Tornion-sydanyhdistys-ry/etusivu#.VNdQ1y48X78>

Valvira. www.valvira.fi

Yhdessä - yhdistys ry. Viitattu 15.11.2014. <http://www.yhdessa.org/>

Yle Ajankohtainen kakkonen Teemaillat. Viitattu 15.11.2014.

<http://yle.fi/elavaarkisto/haku/#/toimituksen%20koostama/Ajankohtaisen%20kakkosen%20Teemaillat/kieli/fi>

LIITTEET

Järjestötietopiste 2014

PALAUTE (järjestöiltä)

1. *Oliko Järjestötietopisteelle varattu aika (9.30-15.00) sopiva?*
2. *Mitä mieltä olit ennakkotiedottamisesta?*
3. *Millaista yhteistyötä päivän aikana syntyi?*
4. *Kiinnostuivatko asiakkaat pisteestä?*
5. *Jotain muuta, mitä haluaisit tuoda esille? Risuja/ruusuja?*

Voit jättää palautteen nimettömänä. Kiitos vastauksistasi!

Järjestötietopisteen palautekeskustelu

Aika: 10.10.2014 klo 11-13

Paikka: Majakkatalo, Pohjoisrantakatu 5, Kemi

1. Aika ja paikka

- 9.30-15.00 oliko sopiva?
- Millaisia eroja aamupäivän ja iltapäivän välillä oli?
- Onko Länsi-Pohjan keskussairaalan aula sopiva paikka?
- Mitä hyviä ja huonoja puolia paikassa on?

2. Tiedottaminen

- Miten ennakkotiedottaminen oli mielestänne hoidettu?
- Huomioivatko median edustajat yhdistystänne?
- Miten tiedottamista voitaisiin parantaa?

3. Asiakkaat

- Kiinnostuivatko ohikulkijat?
- Mistä asiakkaat tiesivät tulla pisteellenne?
- Mikä sai ihmiset pysähtymään?

4. Henkilökunta

- Kävikö sairaalan henkilökunta pisteellänne?
- Veittekö materiaaleja osastoille?
- Miten materiaalit otettiin osastoilla vastaan?
- Mitä olisitte kaivanneet lisää henkilökunnan puolelta?

5. Käytännön järjestelyt

- Miten järjestelyt toimivat (paikka, pöydät, tietokone yms.)?

6. Vaikutukset

- Mitä odotitte päivältä?
- Miten päivä täytti nämä odotukset?

- Oliko Järjestötietopisteestä hyötyä potilaille ja asiakkaille? Miten te asian näette?
- Millä tavalla päivästä oli hyötyä toiminnallenne ja yhdistyksellenne?

7. Arvosana 4-10?

Kysymyksiä Suomen mielenterveysseuran aluekoordinaattorille sekä kehittämispäällikölle Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiristä:

1. Taustaa: Mistä idea Järjestötietopisteeseen?
2. Millainen oli prosessin kulku "valmiiksi paketiksi"?
3. Yhteistyötahojen mukaan saaminen helppoa/vaikeaa?
4. Mahdollisia kustannuksia?
5. Toiminta: Onko Järjestötietopiste toteutunut siten kuin oli suunniteltu?
6. Onko paikan valinta ollut onnistunut?
7. Onko matkan varrella ollut haasteita?
8. Millaista palautetta on saatu?
9. Tulevaisuus: Onko jatkoa suunniteltu?